

Päiväys/ 4.7.2023
Datum

Dnro/Dnr TRAFICOM/359998/03.06.03/2023

JAKELUSSA MAINITUT

RAUTATEIDEN TAVARALIIKENNEPALVELUN KÄYTTÄJIEN EDUSTAJIEN KUULEMINEN 2023

Euroopan Unioni (EU) on erilaisin sääntelymuutoksin pyrkinyt edistämään rautatiekilpailua jo 1990-luvulta lähtien. Tavaraliikenne vapautettiin kilpailulle vuonna 2007. Kansainvälisiä henkilöliikennepalveluja koskevat Euroopan unionin markkinat ovat olleet avoinna kilpailulle vuodesta 2010 ja kansallinen henkilöliikenne vuodesta 2021, lukuun ottamatta julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia. Ne tulee kilpailuttaa alalla pääsääntöisesti 25.12.2023 jälkeen. Suomen rautatieliikenteen markkinat on avattu sekä tavara- että henkilöliikenteessä ns. vapaan markkinoille tulon mallilla ("open access").

Rautatiealan sääntelyelin seuraa, valvoo ja edistää rautatiemarkkinoiden toimivuutta, tasapuolisuutta ja syrjimättömyyttä. Raideliikennelain 149 §:n 4 momentin mukaan sääntelyelimen on kuultava vähintään kahden vuoden välein rautateiden tavara- ja henkilöliikennepalvelujen käyttäjien edustajia ottaakseen huomioon näiden näkemykset rautatieliikenteen markkinoista.

Tällä lausuntopyynnöllä teille varataan mahdollisuus lausua käsityksenne rautatiemarkkinoiden nykytilasta ja kehittämisestä tavaraliikennepalvelujen osalta. Valtion rataverkolla tavaraliikenteen markkinoilla toimii tällä hetkellä kolme rautatieyritystä, VR-Yhtymä Oyj, Fenniarail Oy ja North Rail Oy. Näiden yritysten lisäksi toimilupa rautateiden tavarakuljetuksiin on myönnetty Ratarahiti Oy:lle, Aurora Rail Oy:lle ja FoxRail Logistics Oy:lle. Ratarahiti toimii lähinnä paikallisesti Imatran alueella. Aurora Raililla ja FoxRail Logisticsilla on mahdollisuus harjoittaa vaihtotyöliikennettä kaikilla Suomen ratapihoilla. Lisäksi Suomen rautatiemarkkinoilla toimii eri puolilla Suomea kymmeniä terminaalioperaattoreita.

Lisätietoja rautatiemarkkinoista ja markkinatilanteesta löytyy sääntelyelimen verkkosivuilta <https://www.saantelyelin.fi/fi/rautatiemarkkinat>

Lausunrossanne toivomme teidän ottavan erityisesti kantaa edustamienne tahojen näkökulmasta:

- *Palveluiden toimivuuteen:* Miten arvioisitte rautatiemarkkinoiden toimivuutta tavaraliikennepalveluissa Suomessa yleisesti? Mikä toimii hyvin, mikä huonosti?
- *Palveluiden saatavuuteen ja asiakaslähtöisyyteen:* Onko rautateiden tavaraliikennemarkkinoilla riittävästi erilaisia palveluvaihtoehtoja huomioiden esim. kuljetettavat tuotteet, tuotemäärät, erilaiset kuljetuksissa tarvittavat erikoiskalustot jne. Onko kuljetusten järjestäminen helppoa ja vaivatonta?

- *Palveluiden hinnoitteluun:* Onko tavaraliikennepalvelun hinnoittelu mielestänne kilpailukykyistä? Onko joku palvelun osa-alue, jossa kilpailukykyä voisi parantaa?
- *Palveluiden tulevaisuuden näkymiin:* Miten toivoisitte tavaraliikenteen rautatiemarkkinoiden kehittyvän tulevaisuudessa?
- *Terminaalipalveluiden toimivuuteen:* Toimivatko rautatiekuljetuksiin liittyvät terminaalipalvelut edustamienne tahojen näkökulmasta toivotulla tavalla? Saavatko he haluamiaan terminaalipalveluja aina kun niitä tarvitsevat?
- *Muuta:* Mitä muita näkemyksiä ja ajatuksia haluatte kertoa rautateiden tavaraliikennepalvelun markkinoista?

Pyydämme antamaan lausunnot viimeistään 15.9.2023 osoitteessa: www.lausuntopalvelu.fi. Lausunnot ovat julkisia.

Lisätietoja asiassa antaa heinäkuussa erityisasiantuntija Mertti Anttila, puh. 029 534 6813, sähköposti: [mertti.anttila\[at\]traficom.fi](mailto:mertti.anttila@traficom.fi) ja elokuussa lakimies Marko Sillanpää, puh. 029 534 5210, sähköposti: [marko.sillanpaa\[at\]traficom.fi](mailto:marko.sillanpaa@traficom.fi).

JAKELU: Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Huoltovarmuuskeskus
Kemiateollisuus ry
Keskuskauppakamari
Metsäteollisuus ry
Logistiikkayritysten liitto ry
Teknologiateollisuus ry